

Notariat.

Czynności notarialne.

Tom 1. Części I-VIII

Praxis

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Spis treści

O Autorach	XXXI
Przedmowa	XXXVII
Wykaz skrótów	XXXIX
Część I. Notariusz i kancelaria notarialna	1
§ 1. Zagadnienia ogólne	1
I. Status prawny notariusza	6
1. Wprowadzenie	6
2. Uwagi ogólne	7
3. Notariusz jako osoba zaufania publicznego	9
4. Notariusz jako funkcjonariusz publiczny	12
5. Notariusz jako osoba wykonująca wolny zawód	18
6. Notariusz jako przedsiębiorca	21
7. Wnioski	26
II. Konstytucyjne umocowanie notariatu. Teoria czy rzeczywistość? Rozważania konstytucjonalisty	26
1. Wprowadzenie	26
2. Zasada demokratycznego państwa prawnego na gruncie Konstytucji RP	28
3. Zawód zaufania publicznego w świetle art. 17 Konstytucji RP oraz konstytucyjnej zasady społeczeństwa obywatelskiego	32
4. Status prawno-ustrojowy notariatu	35
5. Uwagi końcowe i konkluzje	38
III. Pozycja notariusza w systemie organów ochrony prawnej z notarialną jurysdykcją prewencyjną	39
1. Wprowadzenie	39
2. Uwagi ogólne	39
3. Notariusz jako organ ochrony prawnej	40
4. Notariusz w systemie organów ochrony prawnej	42
5. Notariusz jako organ jurysdykcji prewencyjnej	44
6. Wnioski	58
IV. Zasięg jurysdykcji polskich notariuszy	58
1. Uwagi ogólne o jurysdykcji krajowej	58
2. Jurysdykcja notarialna	59
3. Terytorialny zakres kompetencji polskich notariuszy	61
4. Przedmiotowy zakres kompetencji polskich notariuszy	62
5. Czynności dokumentowane przez notariuszy obcych państw	63
6. Zasięg jurysdykcji polskich notariuszy w sprawach spadkowych	65
7. Wnioski	66
V. Odpowiedzialność notariusza (dyscyplinarna, karna, cywilna)	67
1. Wstęp	67
2. Notariusz w polskim systemie prawa	67
3. Obowiązki notariusza	72
4. Odpowiedzialność dyscyplinarna	73
5. Odpowiedzialność karna	80
6. Odpowiedzialność cywilna	86
§ 2. Kancelaria notarialna	92
I. Pojęcie	97
1. Pojęcie „kancelaria notarialna”	97
2. Otoczenie prawne kancelarii notarialnej	97
3. Pojęcie kancelarii notarialnej w PrNot	97
4. Brak definicji ustawowej	97
5. Notariat	98
6. Sąsiedztwo kancelarii	99
7. Siedziba kancelarii	100
8. Zakład pracy	102

9. Hybrydowy charakter działalności notariusza	103
II. Formy organizacyjnoprawne kancelarii notarialnej	103
1. Uwagi wstępne	103
2. Kancelaria prowadzona przez notariusza (kancelaria notarialna)	104
3. Kancelaria notarialna zorganizowana w formie spółki cywilnej bądź spółki partnerskiej	107
III. Biurowość kancelarii notarialnej	116
1. Kancelaria notarialna	116
2. Podstawowe wyposażenie i wymagania sprzętowe	117
3. Organizacja ksiąg notarialnych	119
5. Rejestry notarialne	121
6. Deklaracje, sprawozdania i inne obowiązki informacyjne	128
7. Przekazywanie dokumentów do archiwum, depozytu sądowego lub banku	135
IV. Sporządzanie i wydawanie wypisów oraz odpisów aktów notarialnych	136
1. Uwagi ogólne	136
2. Sporządzanie wypisów i odpisów aktów notarialnych	137
3. Wydawanie wypisów i odpisów aktów notarialnych	143
V. Zagadnienia prawa zatrudnienia w kancelarii notarialnej	158
1. Wprowadzenie	158
2. Aplikanci notarialni	159
3. Zastępcy notarialni	162
4. Pozostałe osoby zatrudniane w kancelarii notarialnej	164
5. Prawa i obowiązki stron stosunku zatrudnienia	167
VI. Likwidacja kancelarii notarialnej	192
1. Uwagi wprowadzające	192
2. Postępowanie przy likwidacji kancelarii notarialnej	194
Część II. Czynności notarialne	209
§ 1. Uwagi wprowadzające	209
I. Rodzaje czynności notarialnych	219
1. Czynności notarialne	219
2. Rodzaje czynności notarialnych	222
3. Otwarty czy zamknięty katalog czynności	226
II. Formy czynności notarialnych i ich funkcje	228
1. Wstęp	228
2. Czynności prawne	228
3. Czynności notarialne	228
4. Forma notarialna	228
5. Forma aktu notarialnego	229
6. Funkcje czynności notarialnych	231
7. Zakończenie	231
8. Pojęcie „forma notarialna”	231
9. Forma notarialna a funkcje formy notarialnej	234
III. Zagadnienia szczególne dotyczące dokumentów notarialnych	235
1. Tytuł dokumentu	235
2. Jednolitość i spójność dokumentów notarialnych	236
3. Załącznik do aktu notarialnego	239
4. Podpis i parafo	241
5. Elementy zastępujące podpis pod aktem notarialnym	244
6. Protokół prostujący	247
IV. Czynności notariusza-mediatora	253
1. Uwagi ogólne	253
2. Status mediatora a status notariusza	254
3. Działalność notarialna a podstawowe zasady mediacji	255
4. Wszczęcie mediacji przed notariuszem-mediatorom	257
5. Sporządzanie protokołu z przebiegu mediacji przez notariusza-mediatora	259
6. Sporządzanie ugody mediacyjnej przed notariuszem-mediatorom	261
7. Koszty mediacji prowadzonej przez notariusza-mediatora	266
V. Protokoły, protesty, przyjmowanie na przechowanie i poświadczenia	268
1. Protokół notarialny	268
2. Protesty	288

3. Przyjęcie na przechowanie.....	306
4. Poświadczenia	333
VI. Zastępowanie notariusza przy czynnościach urzędowych	352
1. Uwagi ogólne	352
2. Ustawowe wypadki zastępstwa notariusza	353
3. Podmioty zastępujące notariusza.....	362
§ 2. Ogólne obowiązki notariusza przy czynnościach urzędowych	370
I. Ochrona danych osobowych w kancelariach notarialnych	378
1. Reforma ochrony danych osobowych w UE i w Polsce – zagadnienia wprowadzające	378
2. Tajemnica notarialna a regulacja ochrony danych osobowych	379
3. Pojęcia związane z ochroną danych osobowych	382
4. Zakres stosowania RODO i jego odniesienia w działalności zawodowej notariusza	389
5. Zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych	391
6. Podstawy prawne przetwarzania danych osobowych	396
7. Prawa podmiotów danych.....	405
8. Obowiązki administratorów	413
9. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych.....	428
10. Czynności, jakie należy podjąć, gdy zakłada się kancelarię	431
II. Niezależność i bezstronność	432
1. Uwagi ogólne	432
2. Pojęcie niezależności i bezstronności	433
3. Obowiązki szczegółowe wynikające z zachowania zasady bezstronności notariusza	434
4. Zakres podmiotowy obowiązku zachowania bezstronności i niezależności	435
5. Kodeks Etyki Zawodowej Notariusza	436
6. Regulacje międzynarodowe	437
7. Prawne gwarancje obowiązku zachowania bezstronności notariusza	537
8. Status przedsiębiorcy a bezstronność	438
9. Notariusz jako mediator	439
10. Notariusz jako arbiter	439
11. Udział notariusza w przetargach publicznych	439
12. „Stała współpraca” notariusza z jedną ze stron czynności notarialnych	440
III. Wyłączenie notariusza od czynności	441
1. Założenia systemowe i semantyczne	441
2. Podstawy wyłączenia notariusza	455
3. Skutki wyłączenia notariusza	465
IV. Należyta staranność, obowiązek zabezpieczenia praw i interesów stron i osób trzecich	467
1. Uwagi ogólne	467
2. Należyta staranność notariusza	468
3. Obowiązek zabezpieczenia praw i interesów	468
4. Obowiązek wyjaśniająco-doradczy	470
V. Język czynności notarialnych	474
1. Uwagi ogólne	474
2. Postępowanie przy czynnościach notarialnych z osobami nieznanymi języka polskiego. Udział tłumacza przysięgłego	475
3. Pojęcie podpisu	478
VI. Piecza notariusza nad osobami dokonującymi czynności	481
1. Zakres regulacji.....	481
2. Dodatkowe wymagania wobec czynności osób głuchych lub głuchoniemych.....	494
3. Dodatkowe wymagania wobec czynności osób niewidomych, głuchych, niemych lub głuchoniemych	497
4. Obowiązek udokumentowania aktów staranności	498
5. Skutki niezachowania wymagań określonych w art. 87 PrNot.....	499
VII. Tryb dokonania czynności notarialnych	501
1. Uwagi wprowadzające	501
2. Prawidłowe ustalenie tożsamości stron	501
3. Procedura ustalania tożsamości	501
4. Sposoby ustalenia tożsamości	501
5. Dokumenty tożsamości	502

6. Weryfikacja przez notariusza dokumentów tożsamości	503
7. Weryfikacja przez notariuszy numerów PESEL	505
8. Uwagi końcowe	506
§ 3. Odmowa dokonania czynności notarialnej	507
I. Charakter prawny odmowy dokonania czynności notarialnej	509
1. Pojęcie odmowy dokonania czynności notarialnej	509
2. Zakres przedmiotowy i podmiotowy odmowy dokonania czynności notarialnej	512
3. Rola odmowy dokonania czynności notarialnej	516
II. Podstawy odmowy	517
1. Bazowa podstawa odmowy dokonania czynności notarialnej	517
2. Podstawy odmowy dokonania czynności wynikające z PrNot	520
3. Odmowa dokonania czynności notarialnej – zakres podmiotowy	529
4. Podstawy odmowy dokonania czynności notarialnej w prawie materialnym	530
5. Podstawy odmowy dokonania czynności o charakterze formalnym	531
III. Tryb odmowy dokonania czynności notarialnej	531
1. Żądanie dokonania czynności notarialnej	531
2. Protokół dokumentujący odmowę dokonania czynności notarialnej	532
3. Uzasadnienie odmowy dokonania czynności notarialnej	538
IV. Zaskarżenie odmowy	541
1. Zaskarżenie odmowy dokonania czynności notarialnej	541
2. Postępowanie prowadzone w przedmiocie rozpoznania zażalenia na odmowę dokonania czynności notarialnej	543
3. Orzeczenia kończące postępowanie	548
Część III. Wynagrodzenie notariusza	551
§ 1. Uwagi wprowadzające	551
I. Wynagrodzenie notariusza – definicja (art. 5 § 1 PrNot)	551
II. Koszty przejazdu i inne niezbędne wydatki (art. 5 § 2 PrNot)	552
III. Rozporządzenie w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej (art. 5 § 3 PrNot) ...	554
§ 2. Zwolnienia z kosztów notarialnych	556
I. Wprowadzenie	558
1. Charakter instytucji	558
2. Podstawa prawna	558
3. Cel	558
4. Przesłanki stosowania	559
5. Potrzeba dokonania czynności notarialnej	559
6. Funkcja ochronna instytucji	559
II. Ustawowe zwolnienia z kosztów notarialnych	559
1. Charakter ustawowy	559
2. Brak rekompensaty	560
3. Wątpliwości konstytucyjne	560
4. Brak odpowiedników w innych zawodach	560
5. Pełna odpowiedzialność mimo braku wynagrodzenia	560
III. Zwolnienia w praktyce	560
1. Rzadkość stosowania	560
2. Trudności w sprawach mieszkaniowych	560
3. Notariat a alternatywa dla sądu	560
4. Porównanie z sądem	560
IV. Evolucja regulacji zwolnienia od kosztów notarialnych w Polsce	561
1. Rzeczpospolita (1918–1939)	561
2. Polska Ludowa (1945–1989)	561
3. Współczesność (1989 r. – obecnie)	562
V. Zwolnienie od kosztów notarialnych w innych porządkach prawnych	562
1. Porównanie regulacji niemieckiej z prawem polskim	562
2. Porównanie regulacji francuskiej z prawem polskim	563
3. Porównanie regulacji rosyjskiej z prawem polskim	564
4. Pomoc prawna w świetle eps	565
VI. Koszty notarialne w kontekście przepisów KPC i KSCU	566
1. Koszty notarialne w kontekście jurysdykcji niespornej	566
2. Wydatki notariusza	566

3. Źródła prawne kosztów notarialnych i postępowania w sprawach o zwolnienie z kosztów	567
4. Funkcje kosztów notarialnych i postępowania nieprocesowego w zakresie zwolnień z kosztów notarialnych	567
5. Analiza porównawcza zwolnień notarialnych i sądowych	568
VII. Zwolnienie od kosztów notarialnych na podstawie orzeczenia sądu	568
1. Wszczęcie postępowania	568
2. Charakter i treść wniosku	569
3. Przesłanki zasadności wniosku	570
4. Zakres orzekania i częściowe zwolnienie	571
5. Termin rozpoznania wniosku i uzasadnienie orzeczenia	572
6. Koszty sądowe w postępowaniu	572
7. Zwolnienie w postępowaniu wieczystoksięgowym	572
8. Podsumowanie	573
VIII. Treść i skutki orzeczenia sądu w sprawie zwolnienia z kosztów notarialnych	573
1. Wprowadzenie	573
2. Środki zaskarżenia, prawomocność i wykonalność	573
3. Cofnięcie zwolnienia i obowiązek zwrotu kosztów	574
4. Praktyczne aspekty wykonania orzeczenia przez notariusza	574
IX. Postulaty zmian	575
1. Wątpliwości konstytucyjne i ustrojowe	575
2. Postulaty <i>de lege ferenda</i>	575
§ 3. Wartość przedmiotu czynności notarialnej	576
I. Zdefiniowanie pojęcia „wartości przedmiotu czynności notarialnej” (§ 2 i 4 TNotR)	576
1. Pojęcie	576
2. Wartość rynkowa	576
II. Paragraf 4 TNotR	578
III. Paragraf 3 TNotR	578
1. Uwagi ogólne	578
2. Maksymalne wynagrodzenie notariusza	578
3. Postulaty <i>de lege ferenda</i>	578
§ 4. Czynności notarialne	580
I. Uwagi wstępne	583
II. Połowa stawki przewidzianej w § 3 TNotR (§ 6 TNotR)	583
1. Uwagi wstępne	583
2. Umowa zobowiązująca, zawarta pod warunkiem lub z zastrzeżeniem terminu (§ 6 pkt 1 TNotR)	584
3. Umowa przenosząca własność lub użytkowanie wieczyste, w wykonaniu umowy zobowiązującej (§ 6 pkt 2 TNotR)	584
4. Umowa sprzedaży nieruchomości rolnej z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (§ 6 pkt 3 TNotR)	585
5. Umowa sprzedaży lokalu mieszkalnego lub nieruchomości gruntowej zabudowanej jednorodzinny budynek mieszkalny, dokonywanej przez Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty na podstawie ustaw przyznających nabywcom tych lokali lub nieruchomości bonifikaty od ceny (§ 6 pkt 4 TNotR)	585
6. Umowa zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu (§ 6 pkt 5 TNotR) ..	585
7. Umowa zbycia własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego, prawa do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej (prawa do lokalu mieszkalnego w domu budowanym przez spółdzielnię mieszkaniową w celu przeniesienia jego własności na członka) (§ 6 pkt 6 TNotR)	585
8. Umowa zbycia ekspektywy spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, odrębnej własności lokalu lub domu jednorodzinnego w trybie SpMieszkU (§ 6 pkt 7 TNotR)	586
9. Umowa ustanowienia odrębnej własności lokalu lub przeniesienia własności domu jednorodzinnego z prawem do gruntu, zawartych w wykonaniu umów o budowę lokalu lub domu, w trybie SpMieszkU (§ 6 pkt 8 TNotR)	586
10. Umowa przeniesienia własności lokalu lub domu jednorodzinnego z prawem do gruntu, przez spółdzielnię mieszkaniową (§ 6 pkt 9 TNotR)	586

11. Umowa przeniesienia własności, oddania w użytkowanie wieczyste lub przeniesienia prawa użytkowania wieczystego działki budowlanej na rzecz spółdzielni mieszkaniowej w trybie art. 35 SpMieszkU (§ 6 pkt 10 TNotR)	586
12. Ustanowienie hipoteki, z zastrzeżeniem § 7 ust. 1 pkt 1 (§ 6 pkt 11 TNotR)	586
13. Przebieg licytacji lub przetargu (§ 6 pkt 12 TNotR)	587
14. Przyjęcie na przechowanie pieniędzy w walucie polskiej lub obcej (§ 6 pkt 13 TNotR)	587
15. Umowa zawierana na podstawie przepisu art. 9 WILokU (§ 6 pkt 14 TNotR)	587
16. Umowa darowizny lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość, jeżeli umowa jest zawierana pomiędzy osobami zaliczanymi do I grupy podatkowej w rozumieniu przepisów PodSpDarU, a nabywcy są uprawnieni do skorzystania z ulgi, o której mowa w art. 16 PodSpDarU (§ 6 pkt 15 TNotR)	587
17. Umowa deweloperska (§ 6 pkt 15a TNotR)	588
18. Umowa ustanowienia odrębnej własności lokalu mieszkalnego i przeniesienia własności tego lokalu na nabywcę, w tym w wykonaniu umowy deweloperskiej (§ 6 pkt 16 TNotR)	589
19. Umowa sprzedaży nieruchomości gruntowej, stanowiącej działkę budowlaną w rozumieniu art. 2 pkt 12 PlanZagospU (§ 6 pkt 17 TNotR)	589
20. Umowa przeniesienia na nabywcę własności nieruchomości zabudowanej domem jednorodzinny lub prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej i własności domu jednorodzinnego na niej posadowionego, w tym w wykonaniu umowy deweloperskiej (§ 6 pkt 18 TNotR)	589
21. Umowę sprzedaży lokalu mieszkalnego (§ 6 pkt 20 TNotR)	590
III. Jedna czwarta stawki przewidzianej w § 3 TNotR (§ 7 TNotR)	590
1. Uwagi wstępne	590
2. Projekt aktu notarialnego umowy	590
3. Ustanowienie hipoteki w celu zabezpieczenia kredytu bankowego udzielonego na budownictwo mieszkaniowe, zakup domu mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, albo na działalność gospodarczą	590
4. Protokół z losowania nagrody	590
5. Potwierdzenia oświadczenia woli zawartego w innym akcie notarialnym	590
IV. Taksa notarialna określona kwotowo w maksymalnej wysokości	591
1. Uwagi ogólne	591
2. Umowa zbycia nieruchomości, jeżeli w związku z tą umową następuje wypłata świadczeń z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników albo renty strukturalnej współfinansowanej ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej	591
3. Umowa majątkowa małżeńska	591
4. Testament	592
5. Testament zawierający zapis zwykły, polecenie lub pozbawienie uprawnionego prawa do zachowku	592
6. Testament zawierający zapis windykacyjny	593
7. Odwołanie testamentu	593
8. Zwolnienie nieruchomości od obciążeń lub zrzeczenia się prawa, jeżeli wartości przedmiotu nie da się określić	594
9. Zrzeczenie się własności nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego	594
10. Pełnomocnictwo – do dokonania jednej czynności oraz zawierające umocowanie do dokonania więcej niż jednej czynności	594
11. Oświadczenie o przyjęciu lub odrzuceniu spadku	595
12. Sprawy spadkowe	596
V. Wynagrodzenie w zakresie czynności notarialnych z zakresu prawa handlowego	596
1. Omówienie regulacji ogólnych	596
VI. Wypisy, odpisy i wyciągi (§ 12 TNotR)	603
1. Uwagi ogólne	603
2. Obowiązki notariusza	603
VII. Poświadczenia	603
VIII. Pozostałe protokoły	604
1. Uwagi wstępne	604
2. Protokół niedojścia do skutku pewnych czynności (§ 10 pkt 1 TNotR)	605
3. Protokół przyjęcia dokumentu na przechowanie (§ 10 pkt 2 TNotR)	605
4. Depozyt papierów wartościowych	606
5. Inny protokół (§ 10 pkt 3 TNotR)	607

IX. Maksymalne stawki taksy notarialnej w przypadku zbiegu osób, przedmiotów lub czynności (§ 11 TNotR)	608
1. Uwagi wstępne	608
2. Czynność główna i uboczna	608
3. Odrębne wynagrodzenie notarialne	608
4. Przykłady czynności ubocznych	608
5. Czynności dotyczące różnych przedmiotów między tymi samymi stronami (§ 11 ust. 2 TNotR)	609
6. Czynności dotyczące różnych przedmiotów i różnych stron (§ 11 ust. 3 TNotR) ..	609
7. Kilka czynności o stawkach stałych	609
X. Protesty	609
XI. Sprzedaż przedmiotu zastawu rejestrowego w drodze przetargu publicznego	610
XII. Inne czynności notarialne	610
XIII. Taksa notarialna uregulowana poza TNotR	611
1. Ustawa o spółdzielniach mieszkaniowych	611
2. Ustawa o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego	612
3. Ustawa o szczególnych zasadach odbudowy, remontów, przebudowy i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu	612
4. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 26.11.1996 r. w sprawie wynagrodzenia notariusza za czynności notarialne podwyższenia kapitału akcyjnego lub połączenia niektórych banków	612
5. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 20.1.1998 r. w sprawie określenia stałych opłat notarialnych za czynności związane z utworzeniem spółek zarządzających portami lub przystaniami morskimi	613
6. Wynagrodzenie notariusza jako płatnika	613
§ 5. Uwagi końcowe	614
I. Uwagi ogólne	614
II. Zwiększenie wynagrodzenia za czynności notarialne	614
Część IV. Podatki w praktyce notarialnej	617
§ 1. Uwagi wprowadzające	617
I. Pozycja notariusza jako płatnika podatku	618
1. Uwagi ogólne	618
2. Definicja płatnika	618
3. Rola notariusza	618
4. Obowiązek notariusza jako płatnika podatku od spadków i darowizn	619
5. Notariusz jako płatnik podatku od czynności cywilnoprawnych dokonywanych w formie aktu notarialnego	619
6. Obowiązki notariusza jako podatnika	620
7. Obowiązki instrumentalne notariuszy związane z informowaniem organów KAS o zdarzeniach prawnopodatkowych mogących skutkować powstaniem zobowiązania	621
II. Uwagi ogólne na temat odpowiedzialności notariusza jako płatnika	623
1. Odpowiedzialność notariusza jako płatnika	623
2. Odpowiedzialność płatnika	623
3. Decyzja o odpowiedzialności podatnika	624
4. Prawidłowe wykonanie przez notariusza obowiązków płatniczych	624
5. Doktryna	625
6. Decyzja o odpowiedzialności podatkowej płatnika	626
7. Wyłączenie art. 30 § 5 OrdPod	626
8. Charakter prawny odpowiedzialności płatnika	627
III. Możliwe do zastosowania przez notariusza sposoby wygasania zobowiązań podatkowych	628
1. Zobowiązania podatkowe	628
2. Nieefektywne sposoby wygasania zobowiązań podatkowych	628
3. Sposoby wygasania zobowiązań płatników oraz inkasentów	628
4. Zaniechanie poboru podatku	628
5. Uprawnienia ministra właściwego do spraw finansów publicznych a podatki	629

6. Instytucje zwolnienia płatnika z obowiązku pobrania podatku oraz ograniczenia poboru przez płatnika zaliczek na podatek	629
7. Kompetencje w zakresie zwolnienia płatnika z obowiązku poboru podatków	629
8. Organ podatkowy	630
9. Wygaśnięcie zobowiązania w nieefektywny sposób	630
10. Pobór podatku przez płatnika	631
11. Termin dokonania i forma zapłaty podatku	631
12. Przeniesienie własności lub praw majątkowych	631
13. Przeniesienie własności rzeczy i praw majątkowych na Skarb Państwa lub na jednostkę samorządu terytorialnego	632
14. Naczelnik urzędu skarbowego	632
15. Skuteczne zawarcie umowy przenoszącej własność rzeczy lub praw majątkowych na Skarb Państwa lub jednostkę samorządu	633
16. Przedawnienie należności płatników lub inkasentów	633
17. Okoliczność zawieszenia biegu przedawnienia	634
18. Przypadki przerwania biegu przedawnienia	634
19. Zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa	634
§ 2. Podatek od czynności cywilnoprawnych	636
I. Ustawa o podatku od czynności cywilnoprawnych	637
1. Uwagi wstępne	637
2. Przedmiot opodatkowania – zasada numerus clausus czynności cywilnoprawnych podlegających opodatkowaniu	637
3. Czynności cywilnoprawne poza zakresem działania ustawy	637
II. Zakres terytorialny działania ustawy	638
1. Uwagi wstępne	638
2. Zasada ogólna określenia zasięgu terytorialnego	638
3. Rozszerzony zasięg terytorialny działania ustawy	638
III. Wyłączenia z zakresu opodatkowania	639
1. Uwagi wstępne	639
2. Czynności związane z istotą sprawy, której dotyczą	639
3. Umowy sprzedaży wyłączone z opodatkowania	639
4. Umowy spółki i ich zmiany niepodlegające podatkowi od czynności cywilnoprawnych	639
5. Zbieg podatku od czynności cywilnoprawnych i podatku od towarów i usług	640
IV. Obowiązek podatkowy, podstawa opodatkowania, stawki podatku	640
1. Powstanie obowiązku podatkowego	640
2. Określenie podstawy opodatkowania w podatku od czynności cywilnoprawnych ..	641
3. Stawki podatku	642
V. Zwolnienia podatkowe	642
1. Zwolnienia podmiotowe	642
2. Zwolnienia przedmiotowe	643
3. Zwolnienia podatkowe regulowane ustawowo poza PodCzynnCywPrU	644
VI. Zapłata, pobór i zwrot podatku	644
1. Obowiązki normatywne notariusza jako płatnika podatku od czynności cywilnoprawnych	644
2. Zakres odpowiedzialności notariusza za obliczenie, pobranie i wpłacenie podatku ...	645
3. Zwrot podatku	645
§ 3. Podatek od spadków i darowizn	647
I. Czynności notarialne objęte obowiązkiem płatnika	647
II. Opodatkowanie służebności i użytkowania ustanowionych pod warunkiem	649
III. Nieodpłatna służebność gruntowa a podatek od spadków i darowizn	650
IV. Służebność osobista stanowiąca treść prawa dożywocia a podatek od spadków i darowizn	650
V. Wyłączenia podatkowe	650
VI. Zwolnienie od podatku nabycia własności rzeczy lub praw majątkowych przez osoby najbliższe	651
1. Uwagi ogólne	651
2. Ustalenie osobistego stosunku nabywcy do osoby, od której lub po której nabyte są rzeczy i prawa majątkowe	652
3. Osoby bliskie korzystające ze zwolnienia podatkowego	652
4. Zgłoszenie organowi podatkowemu nabycia rzeczy i praw majątkowych	653

5. Zwolnienie nabycia środków pieniężnych tytułem darowizny	654
VII. Ustalenie podstawy opodatkowania	656
1. Uwagi ogólne	656
2. Ustalenie wartości nabytych rzeczy i praw majątkowych	656
3. Długi i ciężary potrącane z wartością nabytych rzeczy i praw majątkowych	657
VIII. Zaświadczenie lub zgoda organu podatkowego, o których mowa w art. 19 ust. 6 PodSpDarU	659
IX. Obowiązki dokumentacyjne związane z dokonaniem czynności notarialnej, o której mowa w art. 1 i 1a PodSpDarU	660
X. Obowiązki informacyjne notariusza związane z dokonaniem czynności notarialnej, o której mowa w art. 1 i 1a PodSpDarU	660
§ 4. Podatek od towarów i usług	662
I. Uwagi ogólne	663
II. Pojęcie podatnika VAT	663
1. Definicja	663
2. Pojęcie działalności gospodarczej	663
3. Małżonkowie jako jeden podatnik VAT	665
4. Uatrakcyjnienie działki przez nabywcę	665
5. Znaczenie całokształtu okoliczności faktycznych	666
III. Zbycie nieruchomości stanowiącej część przedsiębiorstwa bądź jego zorganizowanej części	666
1. Wyłączenie z VAT	666
2. Definicja przedsiębiorstwa	666
3. Definicja zorganizowanej części przedsiębiorstwa	667
4. Powiązanie składników majątku	667
5. Wyodrębnienie organizacyjne	667
6. Wyodrębnienie finansowe	667
7. Wyodrębnienie funkcjonalne	667
8. Objasnienia podatkowe MF	668
IV. Zwolnienie zbycia nieruchomości wykorzystywanej wyłącznie do działalności zwolnionej	668
1. Istota zwolnienia	668
2. Wykorzystywanie wyłącznie do działalności zwolnionej	668
3. Brak prawa do odliczenia	668
V. Zwolnienie sprzedaży budynków i budowli	669
1. Uwagi ogólne	669
2. Możliwość rezygnacji ze zwolnienia	669
3. Zakres zwolnienia z art. 43 ust. 1 pkt 10 VATU	669
4. Pojęcie pierwszego zasiedlenia	669
5. Rozpoczęcie użytkowania obiektu	670
6. Częściowe pierwsze zasiedlenie	670
7. Pierwsze zasiedlenie po ulepszeniu obiektu	670
8. Zakres zwolnienia z art. 43 ust. 1 pkt 10a VATU	671
9. Brak prawa do odliczenia VAT	671
10. Prawo do odliczenia VAT od nakładów ulepszeniowych	671
VI. Zwolnienie sprzedaży gruntu niezabudowanego	671
1. Zakres zwolnienia	671
2. Status gruntu w MPZP bądź decyzji WZ	672
3. Niezabudowany charakter nieruchomości	672
4. Pojęcie budynku i budowli	672
5. Ekonomiczne znaczenie transakcji	673
§ 5. Opodatkowanie odpłatnego zbycia nieruchomości w podatku dochodowym od osób fizycznych	675
I. Przychód z odpłatnego zbycia nieruchomości	675
1. Zasada ogólna	675
2. Sposób liczenia 5-letniego terminu	676
3. Zbycie na podstawie umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie	678
4. Dział spadku	678
5. Zniesienie współwłasności	678
6. Wysokość przychodu	678
7. Zamiana	679

8. Nieruchomości mieszkalne wykorzystywane na potrzeby związane z działalnością gospodarczą	679
II. Koszty uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia nieruchomości	680
1. Nabycie odpłatne	680
2. Waloryzacja	680
3. Nabycie nieodpłatne	681
4. Dokumentowanie wydatków na nakłady	681
5. Koszty po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej	682
III. Kwota i termin płatności podatku	682
1. Obliczanie dochodu i stawka	682
2. Rozliczenie podatku	682
IV. Zwolnienie podatkowe	682
1. Zasada ogólna	682
2. Obliczanie dochodu zwolnionego	682
3. Cele mieszkaniowe	683
4. Wydatki związane z nabyciem nieruchomości mieszkalnych	683
5. Wydatki związane z remontem lub adaptacją nieruchomości mieszkalnych	684
6. Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek zaciągniętych na cele mieszkaniowe	684
7. Wydatkowanie zadatku lub zaliczki przed zbyciem nieruchomości	685
8. Wartość nieruchomości otrzymanych w ramach umowy zamiany	686
9. Skorzystanie ze zwolnienia	686
V. Umowa o dożywocie	686
1. Wątpliwości	686
2. Zbycie nieruchomości przez dożywotnika	687
3. Nabycie nieruchomości	687
4. Zbycie nieruchomości nabytej na podstawie umowy o dożywocie	687
§ 6. Schematy podatkowe	688
I. Geneza i cele regulacji	689
1. Podstawy prawne	689
2. Geneza regulacji	690
3. Cele przepisów MDR	690
4. Wykładnia celowościowa	690
II. Rola notariusza – notariusz jako promotor bądź wspomagający	690
III. Warunki powstania obowiązku raportowania schematu podatkowego przez notariusza	691
1. Uwagi ogólne	691
2. Brak zgłoszenia schematu przez inny podmiot	691
IV. Pojęcie schematu podatkowego transgranicznego	691
1. Znaczenie pojęcia schematu podatkowego transgranicznego	691
2. Rozumienie schematu podatkowego transgranicznego	692
V. Kwalifikowany korzystający	692
1. Brak obowiązku raportowania schematu krajowego przy niespełnieniu kryterium kwalifikowanego korzystającego	692
2. Kryterium podmiotowe	692
3. Kryterium przedmiotowe	692
4. Przeliczenie limitów na walutę polską	693
5. Kwalifikowany korzystający a podmioty powiązane	693
VI. Schemat podatkowy	693
1. Znaczenie problemu	693
2. Definicja uzgodnienia	694
3. Uzgodnienie jako czynność przyszła	694
4. Wnioski	694
VII. Uzgodnienie stanowiące schemat podatkowy	694
1. Definicja schematu podatkowego	694
2. Kryterium głównej korzyści	695
3. Korzyść podatkowa	695
VIII. Kryterium głównej korzyści – konstrukcja prawna	695
IX. Obowiązek zachowania należytej staranności	697
1. Należyta staranność (staranność „ogólnie wymagana”) jako element pojęcia wspomagającego	697
2. Sytuacje, w których powinno się badać należyta staranność	697
3. Budowa kryterium należytej staranności	697

4. Zakres wiedzy notariusza o stanie faktycznym sprawy	698
5. Należyta staranność a kryterium kwalifikowanego korzystającego	698
X. Ogólne cechy rozpoznawcze	699
1. Pojęcie ogólnych cech rozpoznawczych	699
2. Zmiana kwalifikacji dochodów (przychodów) do innego źródła lub zmiana zasad opodatkowania	699
3. Pozostałe ogólne cechy rozpoznawcze	700
XI. Szczególne cechy i inne szczególne cechy rozpoznawcze – uwagi wstępne	701
1. Katalog szczególnych i innych szczególnych cech rozpoznawczych	701
2. Znaczenie szczególnych i innych szczególnych cech rozpoznawczych	701
3. Praktyczna różnica między szczególnymi a innymi szczególnymi cechami rozpoznawczymi	701
XII. Szczególne cechy rozpoznawcze istotne w praktyce notarialnej	701
1. Płatności do powiązanych odbiorców z rajów podatkowych lub nieposiadających rezydencji	701
2. Nieprzejrzysta struktura własności	703
3. Przeniesienie praw do trudnych do wyceny wartości niematerialnych	703
XIII. Inne szczególne cechy rozpoznawcze istotne w praktyce notarialnej	705
1. Wpływ na część odroczoną podatku dochodowego przekraczający 5 mln zł	705
2. Dochody lub przychody nierezydenta przekraczające łącznie kwotę 25 mln zł	706
3. Różnica pomiędzy podatkiem dochodowym, który byłby należny w Polsce od nierezydenta, a podatkiem płaconym przez niego w kraju rezydencji, przekraczająca 5 mln zł	707
XIV. Notariusz i jego współpracownicy a raportowanie schematów podatkowych	708
1. Uwagi wstępne	708
2. Notariusz jako promotor	708
3. Notariusz jako wspomagający	709
4. Odpowiedzialność dyscyplinarna notariusza	710
5. Odpowiedzialność cywilna notariusza	711
6. Możliwość odmowy dokonania czynności notarialnej	711
7. Zastępcy i aplikanci notarialni	712
8. Pozostali współpracownicy kancelarii notarialnej	712
XV. Procedura raportowania przez notariusza jako wspomagającego	713
1. Uwagi ogólne	713
2. Znaczenie potwierdzenia nadania NSP oraz informacji MDR-1 przedkładanej przez klienta	713
3. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia wątpliwości notariusza	713
4. Procedura postępowania w przypadku dostrzeżenia, że uzgodnienie jest schematem podatkowym	715
5. Schemat standaryzowany	715
6. Schemat niestandaryzowany	716
XVI. Sankcje	716
1. Rodzaj i wysokość groźących sankcji	716
2. Warunki odpowiedzialności	716
3. Czynny żal	717
XVII. Wykaz krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową oraz jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych	718
Część V. Przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz raportowanie transakcji do GIIF i Szefa KAS w praktyce notarialnej	719
§ 1. Pranie pieniędzy	719
I. Uwagi ogólne	720
1. Wprowadzenie	720
2. Pranie pieniędzy a finansowanie terroryzmu – różnice i wspólny obszar	721
3. Definicje legalne prania pieniędzy oraz koncepcja „przestępstwa bazowego”	721
4. Red flags: sygnalizatory ryzyka w praktyce notarialnej związanej z przeciwdziałaniem praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu	724
II. Notariusz jako instytucja obowiązana w rozumieniu Terroryzmu	726
1. Terroryzm	726
2. Czynności dokonywane w formie aktu notarialnego	726
3. Katalog numerus clausus czynności dokonanych w formie aktu notarialnego	727
4. Rozszerzenie katalogu	728

5. Ograniczenie zakresu instytucji obowiązanej	728
6. Obowiązki notariusza	728
III. Obowiązek wprowadzenia procedury wewnętrznej.....	728
1. Wewnętrzna procedura w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu	728
2. Specyfika prowadzonej przez notariusza działalności	729
3. Cel oświadczeń składanych w akcie notarialnym oraz informacji zasięgniętych przez notariusza	729
4. Notariusz jako mikro-przedsiębiorca	730
IV. Obowiązki związane z oceną ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu	730
1. Uwagi wstępne	730
2. Odróżnienie ryzyka instytucji obowiązanej (art. 27, 28 TerroryzmU) od ryzyka związanego ze stosunkami gospodarczymi lub z transakcją okazjonalną (art. 33 TerroryzmU)	731
3. Ryzyko inherentne a ryzyko rezydualne	733
4. Ocena ryzyka związanego z działalnością notariusza	736
5. Konstruowanie oceny ryzyka charakterystycznego dla działalności notariusza	738
6. Sporządzanie oceny ryzyka w postaci papierowej lub elektronicznej i jej aktualizacja	739
7. Przekazywanie ocen ryzyka do GIIF	739
V. Obowiązek stosowania środków bezpieczeństwa finansowego.....	740
1. Stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego	740
2. Ocena ryzyka transakcji	740
3. Szczegółowe kryteria oceny ryzyka transakcji u notariusza	741
4. Modele oceny poziomu ryzyka transakcji przez notariusza	743
5. Dokumentowanie ryzyka transakcji	745
6. Centralny Rejestr Beneficjentów Rzeczywistych	745
7. Kontrole instytucji obowiązanych	748
§ 2. Środki bezpieczeństwa finansowego	751
I. Stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego	752
1. Uwagi ogólne	752
2. Stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego przez notariusza	752
3. Źródło pochodzenia wartości majątkowych	755
4. „Zapewnienie” o bieżącej aktualizacji posiadanych dokumentów	756
5. Identyfikacja osoby upoważnionej do działania bądź klienta	756
6. Forma pełnomocnictwa do czynności zawieranych w formie aktu notarialnego ...	756
7. Dodatkowy obowiązek dokumentowania	757
8. Inne obowiązki	757
II. Problematyka odmowy przeprowadzenia transakcji w przypadku braku możliwości zastosowania środka bezpieczeństwa finansowego	758
1. Odmowa dokonania czynności sprzecznej z przepisami AML/CFT w świetle orzecznictwa	758
2. Brak możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego	759
3. Zasada racjonalnego ustawodawcy	760
4. Niemożność zastosowania środków bezpieczeństwa	760
5. Uprozczone i wzmoczone środki bezpieczeństwa finansowego	760
III. Obowiązki informacyjne	775
1. Uwagi ogólne	775
2. Obowiązek notariusza przekazywania i gromadzenia informacji	775
3. Raportowanie informacji przez notariuszy do GIIF i Szefa KAS od 1.3.2023 r.	778
4. Obowiązek przekazania i udostępniania informacji na żądanie GIIF	781
5. Realizacja obowiązku informacyjnego po raz pierwszy	782
6. Przekazywanie informacji drogą elektroniczną	782
7. Obowiązek zawiadomienia o okolicznościach wskazujących na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy i finansowania terroryzmu	783
8. Obowiązek niezwłocznego zawiadomienia GIIF o podejrzeniu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu	783
9. Żądanie GIIF wstrzymania transakcji lub blokady rachunku	785
10. Zawiadomienie prokuratora o tym, że wartości majątkowe będące przedmiotem transakcji pochodzą z przestępstwa innego niż pranie pieniędzy i finansowanie terroryzmu lub z przestępstwa skarbowego	785
11. Obowiązek zachowania tajemnicy przekazywanych informacji	786

IV. Pozostałe obowiązki przewidziane Terroryzmu	786
1. Uwagi ogólne	786
2. Obowiązek przechowywania dokumentów	786
3. Obowiązek zapewnienia udziału osób wykonujących obowiązki w szkoleniach ..	787
4. Obowiązek wprowadzenia procedury anonimowego zgłaszania naruszeń przepisów	788
5. Przyjmowanie przez GIF zgłoszeń o naruszeniach i zwolnienie z tajemnicy zawodowej	789
6. Podsumowanie i postulat de lege ferenda	790
Część VI. Prawo korporacyjne	793
§ 1. Spółki osobowe	793
I. Zagadnienia ogólne	798
1. Charakterystyka spółek osobowych	798
2. Handlowe spółki osobowe w systemie spółek	801
3. Spółki osobowe a KC	805
4. Zmiana umowy spółki	806
5. Przeniesienie praw i obowiązków wspólnika	808
II. Spółka jawna	810
1. Charakterystyka spółki jawnej	810
2. Forma umowy spółki jawnej	812
3. Treść umowy spółki jawnej	813
4. Rejestracja spółki jawnej	816
5. Przekształcenie spółki cywilnej w spółkę jawną	818
6. Prawa i obowiązki majątkowe. Majątek spółki	820
7. Wkłady wspólników	821
8. Udział w zyskach i stratach	824
9. Stosunki wewnętrzne spółki	825
10. Odpowiedzialność w spółce jawnej	830
11. Rozwiązanie i likwidacja spółki jawnej	833
III. Spółka partnerska	841
1. Ogólna charakterystyka spółki partnerskiej	841
3. Powstanie spółki partnerskiej	844
4. Zmiana umowy spółki partnerskiej i zbycie ogółu praw i obowiązków w spółce partnerskiej	848
5. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki partnerskiej	851
IV. Spółka komandytowa	854
1. Uwagi ogólne	854
2. Powstawanie spółki komandytowej	855
3. Zmiany w zakresie składu personalnego wspólników lub statusu poszczególnych wspólników	859
4. Majątek spółki komandytowej	860
5. Odpowiedzialność za zobowiązania spółki komandytowej	865
6. Reprezentowanie i prowadzenie spraw spółki komandytowej	867
7. Udział w zyskach i stratach	868
8. Śmierć wspólnika	869
9. Rozwiązanie i likwidacja spółki	869
V. Spółka komandytowo-akcyjna	869
1. Pojęcie spółki komandytowo-akcyjnej	869
2. Kategorie wspólników spółki komandytowo-akcyjnej	879
3. Reżim prawny spółki komandytowo-akcyjnej	872
4. Firma spółki komandytowo-akcyjnej	873
5. Zawiązanie spółki komandytowo-akcyjnej. Treść statutu spółki komandytowo-akcyjnej	874
6. Zgłoszenie i powstanie spółki komandytowo-akcyjnej	875
7. Organy spółki komandytowo-akcyjnej	876
8. Wypowiedzenie umowy przez komplementariusza i wystąpienie ze spółki. Przystąpienie nowego komplementariusza do spółki	878
§ 2. Spółki kapitałowe	882
I. Zagadnienia ogólne	885
1. Spółka w organizacji	885

2. Wkłady do spółki kapitałowej.....	891
3. Zgody innego organu spółki kapitałowej	895
4. Wymogi co do członków organów spółki i likwidatorów	897
5. Zasada równego traktowania.....	897
6. Rozwiązanie spółki przez sąd rejestrowy	899
II. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	900
1. Czynności notarialne związane z powstaniem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Pojęcie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	900
2. Wspólnicy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	901
3. Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	902
4. Czynności notarialne związane z funkcjonowaniem spółki z ograniczoną odpowiedzialnością po jej zarejestrowaniu	914
III. Prosta spółka akcyjna	919
1. Informacje ogólne	919
2. Zawarcie umowy prostej spółki akcyjnej.....	922
3. Zmiana umowy prostej spółki akcyjnej	927
4. Protokołowanie przez notariusza obrad walnego zgromadzenia prostej spółki akcyjnej	928
5. Rejestr akcjonariuszy prostej spółki akcyjnej	931
IV. Spółka akcyjna	945
1. Zagadnienia ogólne	945
2. Utworzenie spółki akcyjnej	946
3. Podstawowe prawa i obowiązki akcjonariuszy	948
4. Organy spółki akcyjnej.....	951
5. Zmiana statutu, podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego	955
§ 3. Łączenie, podział i przekształcanie spółek handlowych	967
I. Łączenie się spółek	968
1. Pojęcie łączenia się spółek i jego rodzaje. Zakres podmiotowy łączenia się spółek ...	968
2. Postępowanie w przedmiocie łączenia się spółek	969
3. Transgraniczne łączenie się spółek kapitałowych i spółki komandytowo-akcyjnej ...	977
II. Podział spółki.....	978
1. Pojęcie podziału spółki i jego rodzaje. Zakres podmiotowy podziału spółek	978
2. Postępowanie w sprawie podziału.....	979
3. Transgraniczny podział spółek kapitałowych i spółki komandytowo-akcyjnej	986
4. Podział spółki komandytowo-akcyjnej	987
III. Przekształcanie spółek	987
1. Przekształcenie w sensie prawnym. Zakres przekształcenia się spółek	987
2. Postępowanie przekształceniowe	988
3. Przekształcenie spółki osobowej w spółkę kapitałową	993
4. Przekształcenie spółki kapitałowej w spółkę osobową	993
5. Przekształcenie spółki kapitałowej w inną spółkę kapitałową	994
6. Transgraniczne przekształcenie spółek kapitałowych i spółki komandytowo-akcyjnej	995
7. Przekształcenie spółki osobowej w inną spółkę osobową	995
8. Przekształcenie spółki cywilnej w spółkę jawną lub inną spółkę handlową	996
9. Przekształcenie przedsiębiorcy w spółkę kapitałową	997
§ 4. Postępowanie rejestrowe	1001
I. Uwagi ogólne	1002
1. Krajowy Rejestr Sądowy	1002
2. Akta rejestrowe	1003
II. Zasady postępowania rejestrowego.....	1003
1. Pojęcia „sprawa rejestrowa” i „postępowanie rejestrowe”	1003
2. Stosowanie przepisów o postępowaniu nieprocesowym i procesie	1006
3. Podmioty postępowania rejestrowego	1006
4. Referendarz sądowy	1008
5. Forma czynności procesowych organów sądowych	1008
6. Uczestnicy postępowania	1008
III. Przebieg postępowania rejestrowego	1009
1. Wszczęcie postępowania na wniosek	1009
2. Wszczęcie postępowania z urzędu	1009
3. Warunki formalne wniosku	1010

---

4. Termin na złożenie wniosku o wpis	1017
5. Badanie merytoryczne wniosku – kognicja sądu rejestrowego	1017
6. Orzeczenia oraz wpis do rejestru	1019
7. Środki odwoławcze i środki zaskarżenia	1022
8. Skarga kasacyjna	1023
9. Koszty postępowania rejestrowego	1024
§ 5. Wykaz rejestrów podmiotów grupowych w Polsce	1025
I. Uwagi wstępne	1025
II. Krajowy Rejestr Sądowy	1026
1. Uwagi ogólne	1026
2. Rejestr przedsiębiorców	1026
3. Rejestr stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej	1026
4. Rejestr dłużników niewypłacalnych	1027
III. Krajowy Rejestr Zadłużonych	1027
IV. Rejestr fundacji rodzinnych	1028
V. Ewidencja uczelni niepublicznych	1028
VI. Ewidencja partii politycznych	1028
VII. Rejestr kościołów i innych związków wyznaniowych	1028
VIII. Rejestr instytucji kultury	1029
IX. Rejestr podmiotów wykonujących działalność leczniczą	1029
X. Ewidencje stowarzyszeń zwykłych	1029
XI. Krajowy Rejestr Kół Gospodyń Wiejskich	1030
XII. Rejestry kół łowieckich	1030
XIII. Rejestry funduszy inwestycyjnych i emerytalnych	1030
XIV. Rejestry akcjonariuszy	1030
§ 6. Europejskie rejestry spółek i działalności gospodarczej	1032
I. Uwagi wstępne i system integracji rejestrów przedsiębiorstw	1032
II. Państwa Unii Europejskiej	1033
1. Austria	1033
2. Belgia	1034
3. Bułgaria	1035
4. Chorwacja	1036
5. Cypr	1036
6. Czechy	1036
7. Dania	1037
8. Estonia	1037
9. Finlandia	1038
10. Francja	1038
11. Grecja	1040
12. Hiszpania	1040
13. Holandia	1041
14. Irlandia	1041
15. Litwa	1042
16. Luksemburg	1042
17. Łotwa	1043
18. Malta	1044
19. Niemcy	1044
20. Portugalia	1045
21. Rumunia	1046
22. Słowacja	1046
23. Słowenia	1047
24. Szwecja	1048
25. Węgry	1048
26. Włochy	1049
III. Pozostałe państwa	1049
1. Islandia	1049
2. Lichtenstein	1050
3. Norwegia	1050
4. Szwajcaria	1051
5. Ukraina	1051

6. Wielka Brytania	1052
§ 7. Fundacja rodzinna – czynności notarialne	1054
I. Uwagi ogólne	1056
II. Instytucja fundacji rodzinnej – cele i kontekst sukcesyjny.....	1056
1. Kontekst sukcesyjny fundacji rodzinnej	1056
2. Cele fundacji rodzinnej	1057
III. Fundator – status, prawa i obowiązki	1057
1. Status fundatora i sposób ustanowienia fundacji	1057
2. Niezbywalność uprawnień i powierzenie wykonywania praw	1058
3. Główne prawa fundatora	1059
4. Uprawnienia doradcze i kontrolne	1059
5. Obowiązki wynikające z ustanowienia fundacji w testamencie	1059
6. Obowiązki fundatora	1060
7. Odpowiedzialność fundatora i fundacji	1060
8. Prawa fundatora w przypadku likwidacji fundacji	1060
IV. Beneficjenci – definicja, status, lista beneficjentów.....	1061
1. Definicja i katalog beneficjentów	1061
2. Małoletni beneficjent i zarząd jego mieniem (art. 33 FundRodzU)	1061
3. OPP jako beneficjent	1062
4. Lista beneficjentów i jej aktualizacja (art. 32 FundRodzU)	1062
V. Uprawnienia beneficjenta i świadczenia fundacji.....	1062
1. Świadczenia (art. 2 oraz 34 FundRodzU)	1062
2. Zasady wypłaty świadczeń i ochrona płynności fundacji	1063
3. Prawo do informacji i kontroli (art. 41–42 FundRodzU)	1064
VI. Majątek fundacji: fundusz założycielski, wkłady, kategorie aktywów	1064
1. Fundusz założycielski i spis mienia (art. 17, 19, 20, 27 FundRodzU)	1064
2. Kategorie wkładów – przegląd praktyczny	1065
3. Nieruchomości – najczęstsze problemy	1066
4. Udziały i akcje; udział w spółkach osobowych	1067
VII. Działalność gospodarcza fundacji (art. 5 FundRodzU) – zakres i ryzyka podatkowe ...	1067
1. Zakres prowadzenia działalności fundacji i ryzyka podatkowe	1067
2. Zbywanie mienia	1068
3. Najem/dzierżawa/udostępnianie mienia	1069
4. Przystępowanie i uczestnictwo w spółkach	1069
5. Papiery wartościowe i instrumenty pochodne	1070
6. Pożyczki	1071
7. Obrót walutami; produkcja rolna i przetwórstwo; gospodarka leśna	1071
VIII. Wzorcowe klauzule statutowe (propozycje)	1071
1. Warunek i termin wypłaty świadczeń (art. 34 FundRodzU)	1071
2. Wyłączenie zarządu rodzicielskiego (art. 33 FundRodzU)	1071
3. Miarkowanie świadczeń i ochrona płynności	1071
4. Powierzenie wykonywania uprawnień fundatora (art. 13 FundRodzU)	1071
5. Zgromadzenie beneficjentów (art. 70 FundRodzU) – skład i kompetencje	1072
IX. Najczęstsze błędy w praktyce i rekomendacje dla notariusza.....	1072
X. Powstanie fundacji rodzinnej	1072
1. Wprowadzenie	1072
2. Oświadczenie o ustanowieniu fundacji rodzinnej	1072
3. Ustanowienie fundacji w testamencie	1073
4. Statut	1074
5. Dodatkowe postanowienia, które mogą być przedmiotem regulacji w statucie	1084
XI. Zmiana statutu fundacji rodzinnej	1086
XII. Rozwiązanie fundacji rodzinnej.....	1087
1. Przeznaczenie mienia fundacji rodzinnej po jej rozwiązaniu	1087
2. Szczegółowe okoliczności rozwiązania fundacji rodzinnej	1087
XIII. Rejestr fundacji rodzinnych	1088
1. Prowadzenie rejestru fundacji rodzinnych	1088
2. Zasada jawności	1088
3. Niemożność zasłaniania się nieznaną treścią wpisu w rejestrze fundacji rodzinnych	1089
4. Rejestracja fundacji rodzinnej	1089

Część VII. Reprezentacja stron czynności notarialnych	1091
§ 1. Przedstawicielstwo	1091
I. Uwagi ogólne	1093
1. Możliwość działania przez przedstawiciela	1093
2. Istota przedstawicielstwa (teoria reprezentacji)	1094
3. Konsekwencje teorii reprezentacji w obszarze wad oświadczeń woli i przy ocenie dobrej wiary	1094
4. Teoria reprezentacji a teoria organów	1095
5. Działanie w imieniu a działanie „pod cudzym imieniem”	1095
6. Rodzaje przedstawicielstwa	1095
7. Wpis przedstawicielstwa do ewidencji lub rejestru	1096
8. Umocowanie osoby czynnej w lokalu przedsiębiorstwa przeznaczonym do obsługi publiczności (art. 97 KC)	1096
9. Posłannictwo i pomocnictwo. Notariusz jako pomocnik, a nie przedstawiciel (pełnomocnik) w sprawach o dokonanie wpisu w księdze wieczystej	1097
10. Funkcje przedstawicielstwa	1098
II. Skuteczność przedstawicielstwa	1098
1. Ogólne przesłanki skuteczności przedstawicielstwa	1098
2. Osoba przedstawiciela	1099
3. Kontrola tożsamości stron i przedstawicieli przy czynności w formie aktu notarialnego	1099
4. Zasada jawności działania w cudzym imieniu	1100
5. Zakaz dokonywania czynności z „samiym sobą”	1100
6. Działanie przedstawiciela sprzeczne z zasadami współżycia społecznego	1103
7. Obowiązki notariusza	1103
III. Skutki działania przez przedstawiciela bez umocowania lub z przekroczeniem jego zakresu	1103
1. Bezskuteczność zawieszona	1103
2. Odpowiedzialność działającego bez umocowania lub z przekroczeniem jego zakresu (art. 103 KC)	1104
3. Odpowiedzialność notariusza	1105
IV. Pełnomocnictwo	1105
1. Istota pełnomocnictwa	1105
2. Pełnomocnictwo a tzw. stosunek podstawowy	1106
3. Przyjęcie i zrzeczenie się pełnomocnictwa	1107
4. Forma pełnomocnictwa	1107
5. Wygaśnięcie pełnomocnictwa	1109
6. Odwołanie pełnomocnictwa	1109
V. Rodzaje pełnomocnictw	1110
1. Podstawowe rodzaje pełnomocnictw: ogólne, rodzajowe i do poszczególnej czynności prawnej	1110
2. Pełnomocnictwo łączne	1111
3. Pełnomocnictwo dalsze i tzw. substytucja	1112
4. Pełnomocnictwo niegasnące z chwilą śmierci mocodawcy	1113
5. Pełnomocnictwo nieodwołalne	1114
VI. Konstrukcja prawna prokury	1116
1. Istota prokury	1116
2. Cechy wspólne prokury i innych rodzajów pełnomocnictwa	1116
3. Ustawowy zakres umocowania prokurenta	1116
4. Czynności sądowe i pozasądowe związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa	1117
5. Granice umocowania prokurenta	1117
6. Ujawnienie prokury w ewidencji lub rejestrze	1118
7. Zdolność do udzielenia prokury	1118
8. Osoba prokurenta	1119
VII. Szczegółowe regulacje dotyczące prokury	1119
1. Udzielenie prokury	1119
2. Prokurent a pełnomocnicy	1120
3. Rodzaje prokury	1120
4. Prokura łączna i samodzielna	1120
5. Prokura łączna niewłaściwa (nieprawidłowa, mieszana)	1121
6. Wygaśnięcie prokury	1121
7. Stosowanie przepisów o przedstawicielstwie i pełnomocnictwie	1122

§ 2. Reprezentacja Skarbu Państwa.....	1123
I. Ogólna charakterystyka Skarbu Państwa	1124
1. Charakter osobowości prawnej Skarbu Państwa	1124
2. Brak jednego modelu regulacji zasad działania Skarbu Państwa	1124
3. Wcześniejsze i obecne regulacje prawne dotyczące Skarbu Państwa	1125
II. Reprezentacja Skarbu Państwa. Zagadnienia ogólne	1126
1. Reprezentacja państwa w sferze obrotu cywilnoprawnego	1126
2. Podstawowe zasady reprezentowania Skarbu Państwa w obrocie cywilnoprawnym ..	1126
III. Zasady reprezentowania Skarbu Państwa	1127
1. Uwagi ogólne	1127
2. Organy administracji publicznej	1127
3. Rozwinięcie regulacji z art. 6 ust. 1 ZasZarzMieniemPU	1127
4. Reprezentacja Skarbu Państwa na podstawie przepisów szczególnych	1128
5. Szczególne zasady reprezentowania Skarbu Państwa – organy właściwe	1128
6. Charakterystyka regulacji prawnych dotyczących szczególnych zasad reprezentowania Skarbu Państwa	1130
7. Przepisy wprost wskazujące organy właściwe do reprezentowania Skarbu Państwa ..	1130
8. Przepisy wskazujące rodzajowo organy właściwe do reprezentowania Skarbu Państwa	1131
9. Przepisy wskazujące organy właściwe do reprezentowania Skarbu Państwa w konkretnej sprawie	1132
IV. Sposoby reprezentowania Skarbu Państwa.....	1132
1. Uwagi ogólne	1132
2. Reprezentowanie Skarbu Państwa przez kierownika jednostki	1133
3. Dyrektor generalny	1133
V. Reprezentowanie Skarbu Państwa przez inne podmioty	1134
1. Uwagi ogólne	1134
2. Reprezentacja powiernicza	1134
3. Modele powiernictwa wykonywanego przez państwową osobę prawną	1134
4. Państwowa osoba prawna a państwowa jednostka organizacyjna w rozumieniu art. 67 § 2 KPC	1136
5. Mienie Skarbu Państwa	1136
6. Pozostałe przypadki reprezentowania Skarbu Państwa przez inne osoby prawne .	1136
VI. Reprezentowanie Skarbu Państwa przez pełnomocników.....	1137
1. Uwagi ogólne	1137
2. Zakres przepisu art. 6 ust. 3 ZasZarzMieniemPU	1137
3. Szczególne zasady ustanawiania pełnomocników reprezentujących Skarb Państwa ...	1138
VII. Materialnoprawne skutki wadliwej reprezentacji Skarbu Państwa	1139
1. Skutki wadliwej reprezentacji Skarbu Państwa	1139
2. Dopuszczenie możliwości potwierdzenia wadliwej czynności prawnej	1139
VIII. Reprezentacja procesowa Skarbu Państwa	1140
1. Zagadnienia ogólne	1140
2. Sposób wykonywania reprezentacji procesowej Skarbu Państwa	1141
3. Skutki materialnoprawnej jednolitości Skarbu Państwa w ramach postępowania cywilnego	1141
4. Wyłączenie modelu zdecentralizowanej reprezentacji Skarbu Państwa realizowanej przez organ państwowej jednostki organizacyjnej	1143
5. Źródło szczególnej zdolności sądowych państwowych jednostek organizacyjnych	1143
6. Wadliwa reprezentacja procesowa Skarbu Państwa	1144
7. Reprezentowanie Skarbu Państwa przez Prokuratorię Generalną RP	1146
8. Rola Prokuratorii Generalnej RP	1146
9. Czynności zastępstwa	1146
10. Zasady zastępstwa Skarbu Państwa	1147
11. Pozostałe kompetencje Prokuratorii Generalnej RP	1149
§ 3. Reprezentacja jednostek samorządu terytorialnego	1150
I. Uwagi ogólne	1150
1. Wstęp	1150
2. Osobowość prawna jednostek samorządu terytorialnego	1151
II. Podstawowe zasady reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego	1152
1. Zagadnienia wspólne dla problematyki reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego	1152

2. Reprezentacja gminy	1153
3. Reprezentacja powiatu	1156
4. Reprezentacja województwa	1159
III. Szczególne zasady reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego	1162
IV. Kontrasygnata	1163
V. Reprezentacja procesowa jednostek samorządu terytorialnego	1166
§ 4. Reprezentacja państwowych i samorządowych osób prawnych	1169
I. Reprezentacja państwowych osób prawnych – uwagi ogólne	1170
1. Znaczenie osobowości prawnej	1170
2. Definicja państwowej osoby prawnej	1171
3. Klasyfikacja państwowych osób prawnych	1173
4. Ogólne zasady reprezentacji państwowych osób prawnych i dokumenty potrzebne do dokonania czynności prawnej	1174
5. Wymóg uzyskania zgody organu właściwego na dokonanie czynności prawnej przez państwową osobę prawną	1177
6. Prawo pierwokupu na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Krajowy Zasób Nieruchomości przy zbywaniu nieruchomości lub użytkowania wieczystego przez państwową osobę prawną	1180
II. Reprezentacja państwowych osób prawnych wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 2–33 ZasZarzMieniemPU	1180
1. Agencja Badań Medycznych	1180
2. Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji	1181
3. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	1181
4. Akademia Kopernikańska	1182
5. Bank państwowy	1182
6. Bank Gospodarstwa Krajowego	1183
7. Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych	1183
8. Centrum Doradztwa Rolniczego oraz wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego ..	1184
9. Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego	1184
10. Centrum Dialogu im. Juliusza Mieroszewskiego	1185
11. Federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki	1186
12. Instytucja gospodarki budżetowej	1187
13. Instytut badawczy	1188
14. Instytut Europy Środkowej	1188
15. Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. Świętego Maksymiliana Marii Kolbego ...	1189
16. Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka	1189
17. Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej w Warszawie	1190
18. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	1190
19. Narodowe Centrum Nauki	1191
20. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1192
21. Narodowy Fundusz Zdrowia	1193
22. Narodowy Instytut Fryderyka Chopina	1194
23. Państwowa instytucja kultury	1194
24. Państwowy fundusz celowy posiadający osobowość prawną	1196
25. Park narodowy	1196
26. Polska Agencja Kosmiczna	1197
27. Polska Agencja Nadzoru Audytowego	1198
28. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	1198
29. Polska Agencja Żeglugi Powietrznej	1199
30. Polska Akademia Nauk i jej jednostki naukowe posiadające osobowość prawną	1199
31. Polska Organizacja Turystyczna	1201
32. Polski Instytut Ekonomiczny	1201
33. Polski Instytut Spraw Międzynarodowych	1202
34. Polski Instytut Sztuki Filmowej	1203
35. Polski Klub Wyścigów Konnych	1203
36. Polskie Centrum Akredytacji	1204
37. Przedsiębiorstwo państwowe	1204
38. Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych	1206
39. Rzecznik Finansowy	1207
40. Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	1208
41. Transportowy Dozór Techniczny	1209

42. Uczelnia publiczna	1209
43. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego	1210
44. Urząd Dozoru Technicznego	1211
45. Zakład Narodowy im. Ossolińskich z siedzibą we Wrocławiu	1212
46. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	1212
III. Reprezentacja samorządowych osób prawnych.....	1213
1. Pojęcie samorządowej osoby prawnej	1213
2. Przykłady samorządowych osób prawnych	1215
§ 5. Reprezentacja podmiotów realizujących cele publiczne (fundacje, stowarzyszenia, niepubliczne uczelnie, związki zawodowe, izby rolnicze, cechy rzemiosł)	1219
I. Uwagi ogólne	1220
II. Reprezentacja fundacji	1221
1. Uwagi ogólne	1221
2. Zarząd	1222
3. Skład zarządu	1224
4. Zakres kompetencji zarządu	1224
III. Reprezentacja stowarzyszenia	1225
1. Uwagi ogólne	1225
2. Zarząd	1227
3. Skład zarządu	1227
4. Zakres kompetencji zarządu	1228
5. Reprezentacja terenowych jednostek organizacyjnych stowarzyszenia	1229
6. Reprezentacja stowarzyszenia zwykłego	1229
IV. Reprezentacja niepublicznych uczelni.....	1230
V. Reprezentacja związków zawodowych.....	1231
VI. Reprezentacja izb rolniczych	1232
VII. Reprezentacja cechów rzemiosł	1233
§ 6. Reprezentacja wyznaniowej osoby prawnej.....	1235
I. Uwagi ogólne, pojęcie wyznaniowej osoby prawnej	1236
II. Reprezentacja osób prawnych związków wyznaniowych, których sytuacji prawnej i majątkowej nie regulują ustawy szczególne	1239
1. Uwagi ogólne	1239
2. Osobowość prawna: powstanie, likwidacja, upadłość	1240
3. Organy wyznaniowych osób prawnych – zasady reprezentacji oraz wymogi prawa wewnętrznego mające za przedmiot czynność prawną	1243
III. Reprezentacja osób prawnych Kościoła Rzymsko-Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej	1245
1. Podstawa prawna	1245
2. Osobowość prawna: powstanie, likwidacja, upadłość	1245
3. Organy – uwagi ogólne	1249
4. Organy – reprezentacja	1250
5. Wymogi prawa wewnętrznego dotyczące dokonywania czynności cywilnoprawnych z udziałem osoby prawnej Kościoła Rzymsko-Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej oraz skutki ich naruszenia	1251
6. Daniny publiczne, których płatnikiem jest notariusz	1255
IV. Reprezentacja osób prawnych Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.....	1256
1. Podstawa prawna	1256
2. Osobowość prawna: powstanie, likwidacja, upadłość	1256
3. Organy – uwagi ogólne	1257
4. Reprezentacja oraz wymogi prawa wewnętrznego dotyczące dokonywania czynności cywilnoprawnych z udziałem osoby prawnej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej	1259
5. Szczególny rodzaj pełnomocnika	1265
6. Skutki naruszenia wymogów prawa wewnętrznego dotyczących dokonywania czynności cywilnoprawnych z udziałem osoby prawnej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Rzeczypospolitej Polskiej	1266
7. Daniny publiczne, których płatnikiem jest notariusz	1267
V. Uwagi końcowe, przykłady uregulowań dotyczących innych związków wyznaniowych	1268
1. Podsumowanie	1268

2. Gminy wyznaniowe żydowskie w Rzeczypospolitej Polskiej	1268
3. Kościół Ewangelicko-Reformowany w Rzeczypospolitej Polskiej	1269
4. Kościół Polskokatolicki w Rzeczypospolitej Polskiej	1270
§ 7. Reprezentacja w spółkach prawa handlowego	1272
I. Zagadnienia wstępne.....	1273
II. Reprezentacja w spółkach osobowych.....	1274
1. Podmioty uprawnione do reprezentacji	1274
2. Zakres reprezentacji	1275
3. Sposób reprezentacji	1275
4. Zmiana postanowień dotyczących reprezentacji spółki	1275
III. Reprezentacja w spółkach kapitałowych	1277
1. Uwagi ogólne	1277
2. Wymagania co do członków zarządu spółek kapitałowych	1277
3. Zakres reprezentacji	1279
4. Sposób reprezentacji	1279
5. Dokonywanie czynności członka zarządu ze spółką	1281
6. Forma pełnomocnictwa	1282
7. Zakres pełnomocnictwa	1283
8. Uwagi dotyczące prostej spółki akcyjnej (P.S.A.)	1284
IV. Inne podmioty uprawnione do reprezentacji spółek prawa handlowego	1286
1. Likwidator	1286
2. Spółki osobowe	1286
3. Spółki kapitałowe	1286
4. Sposób reprezentacji likwidatorów	1286
§ 8. Reprezentacja przedsiębiorstwa w spadku wraz z tymczasowym przedstawicielstwem ...	1287
I. Zarządca sukcesyjny – zagadnienia teoretyczne.....	1288
1. Kwalifikacja przedsiębiorstwa w spadku jako jednostki organizacyjnej	1288
2. Funkcja kwalifikacji przedsiębiorstwa w spadku jako jednostki organizacyjnej niemającej zdolności prawnej	1289
3. Rozumienie pojęcia reprezentacji przedsiębiorstwa w spadku	1289
4. Pozycja prawna zarządcy sukcesyjnego jako zarządcy masy majątkowej	1290
5. Legitymacja procesowa zarządcy sukcesyjnego	1291
6. Pozycja procesowa zarządcy sukcesyjnego w postępowaniach z jego udziałem	1291
7. Struktura stosunku prawnego związanego na podstawie czynności prawnej dokonanej przez zarządcę sukcesyjnego	1292
8. Przedsiębiorstwo w spadku jako wyodrębniona masa majątkowa	1293
9. Status przedsiębiorstwa w spadku w niektórych stosunkach publicznoprawnych ...	1293
II. Zarządca sukcesyjny – zagadnienia praktyczne	1295
1. Zarządca sukcesyjny jako strona czynności notarialnej i strona procesowa	1295
2. Obowiązek udzielenia informacji o osobach, na rzecz których działa zarządca sukcesyjny	1300
3. Czynności zarządcy sukcesyjnego „z samym sobą”	1301
4. Pełnomocnik zarządcy sukcesyjnego	1302
5. Obrót nieruchomościami w okresie zarządu sukcesyjnego	1303
III. Inni zarządcy.....	1310
1. Zarządca zachowawczy.....	1310
2. Przedstawiciel tymczasowy.....	1315
§ 9. Reprezentacja pozostałych podmiotów i jednostek (wspólnota mieszkaniowa, spółdzielnie)	1322
I. Reprezentacja wspólnoty mieszkaniowej	1323
1. Uwagi ogólne	1323
2. Status prawny wspólnoty mieszkaniowej	1323
3. Zarząd nieruchomością wspólną	1324
4. Reprezentacja wspólnoty mieszkaniowej.....	1325
5. Duża wspólnota mieszkaniowa	1325
II. Reprezentacja spółdzielni	1327
1. Ogólne zasady reprezentacji.....	1327
2. Czynności prawne pomiędzy spółdzielnią a członkiem jej zarządu	1329
3. Reprezentacja spółdzielni w okresie likwidacji	1329
4. Uchwały organów spółdzielni w obrocie nieruchomościami.....	1330

Część VIII. Upadłość, restrukturyzacja, postępowanie zabezpieczające i problematyka egzekucyjna	1333
§ 1. Prawo upadłościowe w praktyce notarialnej	1333
I. Uwagi wprowadzające	1336
1. Przedmiot regulacji PrUpad	1336
2. Wpływ postępowania upadłościowego na praktykę notarialną w zarysie historycznym	1337
3. Podmioty postępowania upadłościowego	1339
4. Stosunek postępowania upadłościowego do innych postępowań	1345
5. Odrębne postępowania upadłościowe	1349
6. Międzynarodowe postępowanie upadłościowe	1359
7. Pomocnicze postępowanie upadłościowe	1362
8. Główne postępowanie upadłościowe	1362
9. Wtórne postępowanie upadłościowe	1363
II. Zdolność upadłościowa	1363
1. Zdolność upadłościowa	1363
2. Status przedsiębiorcy	1363
3. Ogłoszenie upadłości na okoliczność śmierci przedsiębiorcy	1364
4. Artykuł 9 PrUpad	1364
5. Niedopuszczalność ogłoszenia upadłości Skarbu Państwa	1364
6. Zakaz ogłoszenia upadłości jednostek samorządu terytorialnego	1364
7. Wyłączenie możliwości ogłoszenia upadłości zakładu opieki zdrowotnej	1365
8. Wyłączenie możliwości ogłoszenia upadłości instytucji i osób prawnych	1365
9. Wyłączenie możliwości ogłoszenia upadłości osoby fizycznej prowadzącej gospodarstwo rolne	1365
10. Brak zdolności upadłościowej uczelni wyższej	1365
11. Fundusz inwestycyjny	1365
III. Zabezpieczenie majątku dłużnika po złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości	1366
IV. Skutki ogłoszenia upadłości	1367
1. Uwagi wstępne	1367
2. Skutki ogłoszenia upadłości co do osoby dłużnika	1367
3. Skutki ogłoszenia upadłości co do majątku dłużnika	1370
V. Likwidacja masy upadłości	1384
1. Spis i oszacowanie masy	1384
2. Zarząd masą upadłości	1384
3. Likwidacja przygotowana	1385
4. Wykonanie przez syndyka umów zawartych przez upadłego	1386
5. Odstąpienie przez syndyka masy upadłości	1387
VI. Sprzedaż upadłościowa	1387
1. Pojęcie sprzedaży upadłości	1387
2. Czynnności dokonywane przez syndyka po ogłoszeniu upadłości	1387
3. Przeprowadzenie likwidacji masy upadłości przez syndyka	1387
4. Likwidacja masy upadłości	1387
5. Sprzedaż z wolnej ręki	1388
6. Artykuł 320 ust. 1 PrUpad	1388
7. Praktyka notarialna	1388
8. Sposób likwidacji masy upadłości	1388
9. Sprzedaż składników masy	1389
10. Zgody na sprzedaż	1389
11. Skutki sprzedaży upadłościowej	1393
§ 2. Restrukturyzacja	1402
I. Rodzaje postępowań restrukturyzacyjnych	1403
1. Postępowania restrukturyzacyjne	1403
2. Postępowanie o zatwierdzenie układu	1404
3. Pozostałe postępowania (przyspieszone postępowanie układowe, postępowanie układowe, postępowanie sanacyjne)	1405
II. Otwarcie postępowania restrukturyzacyjnego	1405
III. Skutki otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego	1406
IV. Skutki otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego co do osoby dłużnika	1406
1. Uwagi wstępne	1406
2. Powstanie masy układowej i masy sanacyjnej	1406
3. Zarząd majątkiem	1407

4. Zakaz obciążania majątku dłużnika po otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego	1409
V. Organy postępowania restrukturyzacyjnego.....	1410
1. Rysunek wskazujący rodzaje organów postępowania restrukturyzacyjnego	1410
2. Organy sądowe – sąd i sędzia-komisarz	1410
3. Organy pozasądowe – nadzorca i zarządca	1411
VI. Informacje o stronie czynności notarialnej istotne z punktu widzenia postępowania restrukturyzacyjnego	1412
1. Zakres informacji	1412
2. Wytyczne dla notariusza	1413
VII. Akt notarialny z udziałem dłużnika, wobec którego jest prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne.....	1413
1. Dłużnik, który prowadzi postępowanie o zatwierdzenie układu	1413
2. Wytyczne dla notariusza	1414
3. Obwieszczenie o ustaleniu dnia układowego	1414
4. Przyjęcie układu przez wierzycieli	1415
5. Wydanie postanowienia w przedmiocie zatwierdzenia układu	1415
6. Obwieszczenie	1416
7. Wytyczne dla notariusza	1416
VIII. Dłużnik, który złożył wniosek o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego	1417
1. Złożenie wniosku o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego	1417
2. Wytyczne dla notariusza	1417
3. Zabezpieczenie majątku dłużnika przez ustanowienie tymczasowego nadzorca sądowego	1417
4. Wytyczne dla notariusza	1418
5. Zabezpieczenie majątku dłużnika przez ustanowienie tymczasowego zarządcy	1419
6. Wytyczne dla notariusza	1420
IX. Dłużnik, wobec którego otwarto przyspieszone postępowanie układowe albo postępowanie układowe i ustanowiono nadzorcę sądowego	1421
1. Oznaczenie dłużnika	1421
2. Powołanie nadzorca sądowego	1421
3. Dokonywanie czynności przekraczających zakres zwykłego zarządu po ustanowieniu nadzorca sądowego	1421
4. Wytyczne dla notariusza	1423
5. Rozporządzanie przez dłużnika składnikiem majątku zajęтым w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przed otwarciem postępowania restrukturyzacyjnego	1424
X. Dłużnik, któremu odebrano zarząd własny majątkiem i ustanowiono zarządcę	1425
1. Powołanie zarządcy	1425
2. Działanie zarządcy	1425
3. Sprzedaż majątku dłużnika przez zarządcę	1425
4. Wytyczne dla notariusza	1425
5. Ograniczenie samodzielności zarządcy poprzez konieczność uzyskiwania zgody rady wierzycieli	1426
6. Ograniczenie samodzielności zarządcy poprzez konieczność uzyskania zgody sędziego-komisarza na sprzedaż majątku w postępowaniu sanacyjnym, która nie jest dokonywana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub przekracza zakresu zwykłego zarządu	1426
7. Sprzedaż majątku bez skutku egzekucyjnego	1427
8. Prawo pierwokupu lub wykupu w przypadku sprzedaży dokonywanej przez zarządcę	1427
9. Wytyczne dla notariusza	1428
10. Rozporządzanie przez zarządcę składnikiem majątku zajęтым w toku postępowania egzekucyjnego prowadzonego przed otwarciem postępowania restrukturyzacyjnego	1429
XI. Dłużnik, któremu w postępowaniu sanacyjnym pozostawiono albo przywrócono zarząd własny majątkiem	1429
XII. Akt notarialny z udziałem małżonka dłużnika, wobec którego jest prowadzone postępowanie restrukturyzacyjne	1430
XIII. Szczególne skutki otwarcia postępowania sanacyjnego dla spadków, do których powołany jest dłużnik	1430
1. Spadek otwarty po dniu otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego	1430

2. Umowa zbycia całości albo części spadku	1431
3. Oświadczenie dłużnika o odrzuceniu spadku złożone po otwarciu postępowania sanacyjnego	1431
XIV. Bezskuteczność i zaskarżanie czynności prawnych dłużnika w postępowaniu sanacyjnym	1431
1. Bezskuteczność czynności prawnych dłużnika	1431
2. Czynności prawne dłużnika bezskuteczne wobec masy sanacyjnej z mocy samego prawa	1432
3. Skutek bezskuteczności czynności prawnej dłużnika	1432
XV. Reprezentacja dłużnika oraz konieczne zgody na dokonywanie czynności prawnych przez dłużnika w trakcie wykonywania układu	1433
§ 3. Notarialne tytuły egzekucyjne	1435
I. Wprowadzenie	1436
1. Akty notarialne o szczególnej treści będące tytułami egzekucyjnymi	1436
2. Rozbieżności w doktrynie	1437
3. Charakter przedmiotowego środka prawnego	1437
4. Spór nierozstrzygalny	1437
II. Ewolucja brzmienia art. 777 KPC	1438
III. Zagadnienia ogólne dotyczące notarialnych tytułów egzekucyjnych	1440
1. Poddanie się egzekucji aktem notarialnym	1440
2. Okoliczność odmówienia dokonania czynności notarialnej przez notariusza	1440
3. Odmowa nadania klauzuli wykonalności	1441
4. Wyraźne oświadczenia dłużnika o poddaniu się egzekucji	1441
5. Obowiązek wskazania podstawy obowiązku dłużnika	1441
6. Oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji	1442
7. Poddanie się egzekucji	1442
8. Możliwość poddania się przez dłużnika egzekucji	1443
9. Oznaczenie świadczenia pieniężnego	1443
10. Egzekucja a świadczenie pieniężne w walucie obcej	1444
11. Obowiązki dłużników, co do których następuje poddanie się egzekucji	1445
12. Dopuszczalność zmiany treści aktu notarialnego	1445
13. Charakter prawny oświadczenia o poddaniu się egzekucji	1446
14. Konieczność zastosowania właściwego trybu poddania się egzekucji	1447
15. Brak któregokolwiek z elementów ustawowych notarialnego tytułu egzekucyjnego ..	1447
IV. Tytuł z art. 777 § 1 pkt 4 KPC	1447
1. Tytuł egzekucyjny	1447
2. Dług przyszły a poddanie się egzekucji	1448
3. Możliwość egzekwowania odsetek	1448
4. Zakres czynności podejmowanych przez komornika na podstawie tytułu wykonawczego	1449
5. Notarialne tytuły egzekucyjne dotyczące wydania	1450
6. Notarialny tytuł egzekucyjny sporządzony w trybie art. 777 § 1 pkt 4 KPC	1450
7. „Zdarzenie, od którego uzależnione jest wykonanie obowiązku”	1451
V. Tytuł z art. 777 § 1 pkt 5 KPC	1451
1. Treść przepisu	1451
2. Uzasadnienie wprowadzenia przepisu	1451
3. Maksymalny zakres odpowiedzialności dłużnika wobec wierzyciela	1451
4. Charakter terminu	1451
5. Określenie terminu, do którego wierzyciel mógłby wystąpić o nadanie klauzuli wykonalności	1452
6. Oznaczenie ograniczenia maksymalnej odpowiedzialności dłużnika	1452
7. Stosowanie art. 777 § 2 ¹ KPC	1452
VI. Tytuł z art. 777 § 1 pkt 6 KPC	1453
1. Artykuł 777 § 1 pkt 4 i 5 KPC	1453
2. Przedmiotowe oświadczenie o poddaniu się egzekucji	1454
3. Zastaw i hipoteka	1454
4. Poddanie się egzekucji w zakresie obowiązku zapłaty przez dłużnika osobistego i dłużnika rzeczowego	1454
VII. Tytuły związane ze stosowaniem OchrLokU	1455
1. Poddanie się egzekucji aktem notarialnym w zakresie wydania przedmiotu najmu zajmowanego	1455
2. Przedmiot umowy najmu instytucjonalnego lokalu	1455

3. Konieczność zamieszczenia odpowiednich oświadczeń w akcie notarialnym	1456
4. Tryb poddania dłużnika egzekucji	1456
5. Termin wydania i opróżnienia przedmiotu najmu okazjonalnego	1457
6. Postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności	1457
7. Właściwość sądu do nadania klauzuli wykonalności	1457
§ 4. Postępowanie klauzulowe	1458
I. Uwagi ogólne	1459
1. Pojęcie „postępowanie klauzulowe”	1459
2. Charakter prawny postępowania klauzulowego	1459
3. Odpowiednie stosowanie przepisów o procesie	1460
4. Funkcje postępowania	1460
5. Tytuł wykonawczy	1461
6. Pojęcie „klauzula wykonalności”	1461
II. Wszczęcie postępowania klauzulowego	1461
1. Uprawnione podmioty	1461
2. Upiływ terminu na złożenie wniosku	1462
3. Wymogi formalne wniosku	1462
4. Pozostałe wymogi wniosku	1463
5. Cofnięcie wniosku	1463
III. Organy procesowe	1463
1. Jurysdykcja krajowa	1463
2. Właściwość sądu	1464
3. Skład sądu	1465
IV. Przebieg postępowania	1465
1. Termin rozpoznania wniosku	1465
2. Posiedzenie	1465
3. Zakres kognicji sądu	1465
4. Oddalenie wniosku	1466
5. Uwzględnienie wniosku	1467
6. Treść klauzuli wykonalności	1467
7. Treść tytułu wykonawczego	1468
8. Doręczanie postanowień	1468
9. Środki zaskarżenia	1468
V. Najczęstsze przyczyny odmowy nadania klauzuli wykonalności notarialnym tytułom egzekucyjnym	1468
1. Przyczyny, które nie wynikają z treści aktu notarialnego	1468
2. Przyczyny wynikające z wadliwości aktu notarialnego	1470
3. Inne przyczyny	1471
§ 5. Czynności notarialne związane z postępowaniem egzekucyjnym i zabezpieczającym	1472
I. Egzekucja z nieruchomości	1472
1. Uwagi ogólne do postępowania egzekucyjnego	1472
2. Właściwość organów w egzekucji z nieruchomości	1473
II. Zajęcie nieruchomości	1474
1. Wszczęcie egzekucji z nieruchomości	1474
2. Chwila zajęcia	1476
3. Zakres zajęcia	1477
4. Skutki zajęcia	1478
III. Zarząd zajętej nieruchomości	1480
IV. Skutki sprzedaży egzekucyjnej	1481
V. Egzekucja przez zarząd przymusowy	1483
VI. Zajęcie wierzycielności z depozytu notarialnego	1483

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl